

Til: Porsgrunn kommune v/Einar Barosen

Kopi til:

Fra: Kjetil Hansen

Dato: 5. desember 2014

Prosjekt: Områderegulering m/KU

Emne: Sammenstilling og vurdering av "Motmelding" fra arbeidsgruppe i nabolag og velforeninger i Brevik og Heistad

Foreliggende notat er underlag for sammenstilling og vurdering av alle innkomne høringsuttalelser.

Høringsuttalelse fra en del naboer til Norcem og velforeninger i området er presentert i en såkalt "Motmelding". Motmeldingen inneholder ikke uttalelser til kapittel 6 – Utredningsalternativer eller kap.7 - Utredningstemaer i forslaget til planprogram.

Oppsummert viser motmeldingen motstand fra arbeidsgruppen til forslaget om etablering av anlegg for behandling og deponering av farlig uorganisk avfall. Det fremlegges også innvendinger mot økt steinimport, men ut fra dokumentet fremstår ikke motstanden mot dette like markant. Et hovedbudskap i høringsuttalelsen er at det mangler en nasjonal plan i samsvar med EUs rammedirektiv for avfall. Innvendingen til politikkkutforming for avfallsfeltet i Norge tas til orientering.

Følgende innspill foreslås tatt til følge ved utarbeidelse av endelig planprogram for administrativ og politisk behandling i Porsgrunn kommune:

- *Utnyttelse av Langøyas restkapasitet for farlig avfall påvirker ikke planprogrammets innhold, men er en premisse for tidspunktet et eventuelt anlegg for mottak av farlig avfall i Brevik må være driftsklart. Planprogrammet tydeliggjøres på dette punkt.*
- *Beskrivelsen av nærområdet suppleres. Angivelse av planområdets areal under fjorden tas inn.*
- *Norcem har i flere år vurdert alternative etterbruksmuligheter for Dalen gruve. Beskrivelse av dette arbeidet tas inn i planprogrammet.*
- *Beskrivelse av utredning støy/støv tydeliggjøres. Temaene vurderes imidlertid som tilfredsstillende dekket inn. Det vil vurderes tekstlig beskrivelse av samlet støysituasjon for havneområdet.*
- *Beskrivelse av behandlingsprosess og vannhåndtering tas inn i planprogrammet.*
- *Beskrivelse av aktuelle avfallstyper for deponering og som skal konsekvensutredes tas inn i planprogrammet.*
- *Dagens forbrenning av avfall i Norcems anlegg beskrives på en mer fyllestgjørende måte i planprogrammet.*
- *Beskrivelse av den flyveasken som i dag anvendes av Norcem til klinkerproduksjon tas inn i planprogrammet. I tillegg tas det inn beskrivelse av det avfall som i dag forbrennes i Norcems anlegg.*
- *Spredningsberegninger for eventuelle luftutslipp inngår. Dette tydeliggjøres i planprogrammet.*

Det bør legges særlig vekt på medvirkningselementet for områdereguleringsplanen og tilhørende konsekvensutredning.

Vi anbefaler dessuten at NOAH og Norcem vurderer å offentliggjøre intensjonsavtalen mellom partene.

Høringsuttalelse fra en del naboer og velforeninger i Brevik og Heistad er presentert i en såkalt "Motmelding". Det er oppgitt at arbeidsgruppen har følgende deltakere: Elisabeth Kirkenes, Jens Chr, Christiansen, David Bergene Holm, Tone Bente Bergene Holm, Eva Skilhagen Lunde, Dan hagen, Jan Erik Lunde, Øystein Dalland (red.) og Svein Ivar Meyer.

Det er i dokumentet presisert at Motmeldingen er innspill til den pågående høring av planprogrammet, men også innspill til en "mulig påbegynt konsesjonssøknad for avfallsbehandling og etterbruk av Dalen gruve i Brevik". Det er poengtert at motmeldingen er arbeidsgruppas fullstendige innspill.

Foreliggende notat drøfter de momenter i motmeldingen som vi mener er, eller kan være, relevante for planprogrammet. Forhold som vi mener ikke er relevante for planprogrammet tas til orientering. Motmeldingen er kjent for planmyndigheten.

Notatet har samme overskrifter som i "Motmeldingen". Vi poengterer at alle innspillene i Motmeldingen omhandler planprogrammets kapittel 1 - Innledning, kap. 2 - Beskrivelse av tiltaket, kap 3 - Plan- og utredningsprosess, kap 4 - Beskrivelse av dagens situasjon og kap. 5. - Overordnede planer, retningslinjer og lovverk. Arbeidsgruppen har ikke gitt uttalelser til kap 6 – Utredningsalternativer eller kap. 7 – Utredningstemaer. Det fremkommer ingen begrunnelse for dette.

1. Generelt

Motmeldingen uttrykker i prinsippet stor motstand mot formålet med områdereguleringen. Hensikten med foreliggende sammenstilling er å vurdere innkomne innspill til forslaget til planprogram, og vurdere hvorvidt planprogrammet skal justeres for å ivareta de innspill som følger av medvirkningsprosessen.

Hovedfokus for arbeidsgruppen er forslaget om utnyttelse av Dalen gruve til utfasing av farlig uorganisk avfall fra kretsløpet, dvs. utnyttelse av gruvevolumet til deponi. Innledningsvis redegjør arbeidsgruppen for nåværende arealdisponering, stedets karakter og historie. Gruppen trekker frem etableringen av Breviksterminalen (1999-2000) og Renors anlegg for behandling av farlig organisk avfall (1999). I dokumentets innledende kapittel er det videre beskrevet negative hendelser knyttet til virksomheten i Brevik (overskridelse av utslippsgrenser, teknisk svikt, dårlig vedlikehold, utslipp, branntilløp, Full City), og arbeidsgruppen mener at historikken må gis avgjørende vekt ved vurdering av fremtidig anlegg.

Vurdering

Vi anser at historiske hendelser på Langøya og ved Norcems anlegg som er relevante for planprogrammet vil vurderes.

2. Om planprogrammet

Arbeidsgruppen går i høringsuttalelsens kapittel 3 gjennom planprogrammets ulike kapitler, og omtaler forhold de mener er mangelfullt eller feil beskrevet. I det etterfølgende har vi oppsummert påpekte forhold i de ulike kapitler i planprogrammet, og gitt en vurdering av hvorvidt påpekte forhold er relevant for programmet og konsekvensutredningens innhold. For å sikre god etterprøvnbarhet og sporing av våre vurderinger, har vi valgt å benytte samme struktur med sidetallshenvisning som i arbeidsgruppens uttalelse.

3. Om utkastet

s. 5 Norcem A/S:

Kommentaren fra arbeidsgruppen er her tredelt:

- Oppsummering av påståtte brudd på gjeldende krav til virksomheten
- Intensjonsavtalen mellom NOAH og Norcem beskrives som et sentralt dokument som må gjøres offentlig. Arbeidsgruppen regner ikke høringsfristen som bindende eller at planforslaget fullt ut gjelder som høringsgrunnlag, da intensjonsavtalen mellom bedriftene ikke er gjort tilgjengelig.
- Arbeidsgruppen fremhever at "saksgang og planprogramforslag bygger på et klart brudd på prinsipper fastsatt i det Europeiske rammedirektivet for farlig avfall"

Arbeidsgruppen bemerker også at en etablering i Brevik vil medføre en monopolsituasjon for Norcem/NOAH for behandling av farlig avfall i Norge, og bemerker at en avklaring om dette ikke er gjort verken som premisser for planarbeidet etter PBL eller av nasjonale myndigheter i "en forutsatt nasjonal avfallsplan etter loven".

Vurdering

Etter vår vurdering oppfylder planprosessen hittil bestemmelsene i plan- og bygningsloven (PBL), som er førende for reguleringsarbeider av denne art. Arbeidet er også i samsvar med Forskrift om konsekvensutredninger (FOR-2009-06-26-855).

Vi er ikke enig i at intensjonsavtalen mellom NOAH og Norcem, som etterlyses av arbeidsgruppen, skal fremlegges for offentligheten. Dette begrunner vi med at avtalen er av kommersiell karakter og derfor kan unntas fra offentligheten. Dersom NOAH/Norcem i samarbeid med planmyndigheten (Porsgrunn kommune) likevel finner at avtalen kan fremlegges, har vi ingen motforestillinger til dette. Påstanden om at "saksgang og planprogramforslag bygger på et klart brudd på prinsipper fastsatt i det Europeiske rammedirektivet for farlig avfall" tas til orientering.

s. 7 Bakgrunn:

Arbeidsgruppen anser at situasjonen rundt Langøya er mangelfullt beskrevet både mht. beregnet nedleggingstidspunkt og forutsetninger for nedlegging. De fremhever at dette er avgjørende for å "bedømme muligheter og begrensninger".

Vurdering

Planprogrammet for regulerings-saken omfatter omlegging av råvareforsyningen for Norcems sementproduksjon i Brevik samt mulig etablering av deponi for farlig avfall i Dalen gruve. Med dagens oppfyllingstakt for farlig avfall på Langøya, vil mottakskapasiteten for farlig avfall være oppbrukt i 2022. Langøya vil imidlertid ha kapasitet til mottak av ordinære masser etter 2022, som skal benyttes til reetablering av øya og tilbakeføring av øya til friluftsmål.

Utnyttelse av Langøyas restkapasitet for farlig avfall vurderes ikke å påvirke planprogrammets innhold, men er en premiss for når et eventuelt anlegg for mottak av farlig avfall i Brevik må være driftsklart. Planprogrammet tydeliggjøres på dette punkt.

s. 7 Umulige og forhastede slutninger fra Langøya til Brevik:

Arbeidsgruppen anser at planprogrammets kortfattede beskrivelse om positive erfaringer med bruk deponeringen på Langøya og med god kontroll av forurensningssituasjonen uttrykker en forutinntatt slutning og virker helt useriøs relatert til Langøyas beliggenhet og beliggenheten til Dalen gruve (tettsted, befolkningsmengde i nærområdet mv.). Det etterlyses også angivelse av hvor stor del av arealet som er under fjorden.

Vurdering

Hensikten med beskrivelsen i forslag til planprogram er å relatere berggrunnen i Dalen gruve til berggrunnen på Langøya. Planprogrammet utdypes på dette punkt. Beskrivelsen av nærområdet utvides. Areal under fjorden tas inn.

s. 10: Beskrivelse av tiltaket

Arbeidsgruppen skriver her at "utkastet virker ikke oppdatert om Europas avfallspolitik, trender og nye mål, med henvisninger til Avfall Norge og EU-kommisjonen. De viktigste målsettingene er listet opp. Arbeidsgruppen har kun fokusert på målsettinger om materialgjenvinning fra husholdningsavfall og emballasjeavfall, deponeringsforbud for avfall som kan materialgjenvinnes, utvikling av produsentansvarsordninger og oppfølging av regelverk.

Vurdering

Vi kan ikke se hvordan de påpekte momentene er relevante for planprogrammet. I Norge har vi tradisjon for å være litt i "forkant" av EUs politikk på avfallsområdet, bl. a. har det siden midt på

nittitallet i svært mange tillatelser for avfallsdeponier vært formulert forbud mot deponering av avfall som kan gjenvinnes. Siden midt på nittitallet har det ikke vært tillatt å deponere matavfall, dog har oppfølgingen av dette fra myndighetenes side ikke vært streng før i 2009. Fra juli 2009 ble det innført deponeringsforbud for biologisk nedbrytbart materiale som papp/papir, tekstiler og trevirke (varslet i deponiforskriften fra 2002 med overgangsordning frem til 2009). Når det gjelder produsentansvar, så ble slike utvidete ordninger innført i Norge på nittitallet. I 2001 hadde Norge utvidete produsentansvarsordninger for emballasje av bølgepapp, glass, metall og plast, drikkekartong og engangs drikkevareemballasje, hvitevarer, elektronikk, næringsselektro, KFK kuldemøbler, batterier, PCB-holdige ruter og dekk. Den mest kjente produsentansvarsordningen er trolig retursystemet for biler.

Vi ser ingen grunn til å bearbeide planprogrammet på dette punkt.

s. 10: Vedr. 2.2 Etterbruk av gruven

Det påpekes at utkastet ikke beskriver andre etterbruksmuligheter, og vi tolker dette slik at planprogrammet må redegjøre nærmere om dette.

Vurdering

Norcem har i flere år vurdert alternative etterbruksmuligheter for Dalen gruve. Beskrivelse av dette arbeidet tas inn i planprogrammet.

s. 11: Vedr. 2.3 Import av kalkstein

Det etterlyses en redegjørelse om økt støy og støvutvikling som følge av steintransport fra kai til steinlager. "Storutvikling av deponi og farlig-avfallsvirksomheten vil i tilfelle komme på toppen av dette, i en situasjon der naboulempene forutsettes å være akseptable, noe de ikke er i dag heller".

Vurdering

I forslag til planprogram, kap. 7, er det redegjort for hvilke forhold som skal konsekvensutredes i fremtidig konsekvensutredning. I kapittel 7.4.5 er det redegjort for utredningstema støy. Støyutredningen vil basere seg på faktiske støymålinger og omfatte alle tre situasjoner beskrevet i forslaget til planprogram (alt 0, alternativ 0+ (import av kalkstein) og alternativ 1 (import av kalkstein + farlig avfallsdeponi). Konsekvenser knyttet til støvutslipp er dekket gjennom kapittel 7.4.6 i forslag til planprogram.

Basert på beskrevet utredningsbehov i forslag til planprogram, mener vi at de påpekte forhold vil bli dekket på en faglig forsvarlig måte. Tydeliggjøring av beskrivelsen i forslag til planprogram vurderes.

s. 11: Vedr. 2.4 Forsøk med testdeponering

Arbeidsgruppen stiller spørsmål om "hvorfor invitere oss og kommunestyret til å gjette konsekvensene av metoder som ikke er utviklet og fremlagt?" Gruppen anser at saken ikke er "moden for KU etter opplysningsplikten i forvaltningsloven". Stedsspesifikk tilnærming etterlyses. Vi oppfatter hovedbudskapet til å være behov for mer presis beskrivelse av behandlingsmetoder for avfallet før deponering, samt konsekvensene relatert til deponiet og potensielle uønskede utslipp.

Vurdering

Planprogrammet tydeliggjøres med beskrivelse av behandlingsprosess og vannhåndtering. Beskrevet miljørisikovurdering iht. kap. 7.3 i forslaget til planprogram ivaretar alle relevante forhold knyttet til bruk av gruvene til deponiformål (avfallsvurdering, geologisk vurdering, geomekanisk vurdering, hydrogeologisk vurdering, geokjemisk vurdering, transportkarakterisering, vurdering av resipient, vurdering av driftsfasen og vurdering av konsekvenser på lang sikt).

s. 12: Vedr. 2.5 Mottak og behandling av avfall

Arbeidsgruppen mener at forslaget til planprogram har en ledende språkbruk. Videre så poengteres det at det ikke redegjøres tilstrekkelig for at farlige transporter kan krysse hverandre.

Arbeidsgruppen stiller spørsmålsteget ved om at det tiltaket som skal konsekvensutredes vil tilfredsstillende "alle krav i form av lover og forskrifter".

Det stilles også spørsmål knyttet til lokalisering av behandlingsanlegg og lager i øvre del av industriområdet med tilhørende avrenningsproblematikk.

Vurdering

Planprogrammets språkbruk vurderes ikke her, men den skriftlige fremstillingen vil bearbeides i forbindelse med ferdigstillingen av planprogrammet for politisk behandling.

Forslaget til planprogram beskriver i kap. 7.5.4 Nautisk sikkerhet, at konsekvensutredningen vil omhandle beskrivelse av farled og bruk av sjø. Det er også beskrevet at det "legges opp til samarbeid med Kystverket og Grenland havn". Planprogrammet vurderes å ivareta problemstillingen fremlagt av arbeidsgruppen.

Foreslått ROS-analyse sjø/land vil bidra til å kartlegge eventuelle behov for avbøtende tiltak. Det vil i KU-en redegjøres for krav i form av lover og forskrifter.

I planprogrammet er det lagt opp til at teknisk infrastruktur for bl. a. håndtering av overvann belyses i reguleringsplanens planbeskrivelse, der bl. a. miljørisikovurderingen vil bidra med grunnlagsdata. Dette videreføres. Vannhåndteringen beskrives i planprogrammet.

s. 13: Vedr. 2.6 Typer avfall til Brevik**s. 13: Mangelfull omtale av skjulte organiske mengder, og av radioaktivitet**

Slik vi oppfatter høringsuttalelsen, etterlyser arbeidsgruppen en nærmere beskrivelse av avfallstyper og –sammensetning. De etterspør også en redegjørelse om forhold ved ulike avfallstyper, f. eks. mulig varmeutvikling.

Vurdering

Forslaget til planprogram suppleres med beskrivelse av aktuelle avfallstyper for deponering og som skal konsekvensutredes. Etter vår vurdering er konsekvensene av deponering allerede ivare tatt i forslaget kap 7.3 om avfallsvurdering. Av forslaget fremgår at "avfallstyper som skal tas i mot og behandles for videre deponering i Dalen gruve skal beskrives. Mulige behandlingsprosesser vil også bli beskrevet". Utredning av konsekvenser knyttet til ulike avfallstyper er ivare tatt gjennom varslet miljørisikovurdering.

s. 13: Utnyttbart volum til deponiformål er anslått til 18 mill kubikkmeter, driftsperiode 25 år

Arbeidsgruppen fremfører her påstander om at bruk av Dalen gruve til deponi for farlig avfall vil undergrave de "felles europeiske bestrebelsene i retning av avfallsforebygging, utfasing og omfattende deponiforbud og grensekryssingsbegrensning for farlig avfall i Europa", og at planprogrammet skal avvises på dette grunnlag. I tillegg spekuleres det i om anlegget skal ta i mot oversjøisk avfall.

Vurdering

Høringsuttalelsen på dette punkt tas til orientering. For øvrig er det ingen motstrid mellom etablering av behandlingsløsninger for farlig avfall og avfallsforebygging.

s. 14: Vedr. 3 Plan- og utredningsprosess

Arbeidsgruppen skriver her at det "virker helt feil med lokal plan, før klare nasjonale konseptvalg". Vi oppfatter dette slik at de ber om at en annen myndighet skal være ansvarlig myndighet for reguleringsplanen. Videre mener arbeidsgruppen at områdereguleringsplanens reguleringsformål berører andre land, da anlegget vil kunne ta i mot uorganisk farlig avfall fra utlandet. Det er poengtert i høringsuttalelsen at eventuell fremtidig virksomhet er "grenseoverskridende virksomhet". Oppsummert mener arbeidsgruppen at planprogrammet skal avvises med dette som grunnlag.

Tilgang til intensjonsavtalen mellom NOAH og Norcem etterspørres også under dette punkt.

Vurdering

Arbeidsgruppens innspill under dette kapittel er vanskelig å tolke. Sakens kjerne er import av kalkstein til sementproduksjon i Brevik, evt. kombinert med utnyttelse av gruvevolumet til deponering av uorganisk farlig avfall. Vi kan ikke se at dette berører internasjonale interesser i plansammenheng. Nasjonale myndigheter eller andre har ikke stilt krav om at reguleringsplanen skal behandles av andre enn Porsgrunn kommune. Planprogrammet endres derfor ikke på dette punkt.

Når det gjelder tilgang til intensjonsavtalen mellom NOAH og Norcem, vises til vår vurdering i under overskriften "s. 5 Norcem A/S:"

s. 15 Planprosess "...kommunen fastsetter det endelige programmet"

Arbeidsgruppen uttaler at programmet skal fremlegges for Miljøverndepartementet før fastsetting. Begrunnelsen for dette er formuleringen i § 8 i Forskrift om konsekvensutredninger: "Dersom berørte myndigheter har vurdert at planen eller tiltaket kan komme i konflikt med nasjonale eller viktige regionale hensyn, jf. § 7 fjerde ledd, skal ansvarlig myndighet forelegge programmet for Miljøverndepartementet før fastsetting. Miljøverndepartementet skal innen to uker gi beskjed om det vil bli gitt merknader til programmet".

Vurdering

Frist for uttalelser om forslag til planprogram utløp 27. oktober 2014. Ingen berørte regionale eller statlige myndigheter har i sine høringsuttalelser tilkjennegitt at planen eller tiltaket kan komme i konflikt med nasjonale eller viktige regionale hensyn, jfr. § 7, fjerde ledd. Vi vurderer det derfor slik at planprosessen videreføres som avtalt med planmyndigheten i denne sak.

s. 15 "Vedtak av planen gjøres av kommunestyret"

Arbeidsgruppen henviser til foregående punkt, og konkluderer med at kommunens vedtak kun vil være ett ledd i saksbehandlingen.

Vurdering

Områdereguleringen vil følge plan- og bygningslovens bestemmelser på dette punkt.

s. 15 Medvirkning

Arbeidsgruppen retter i sin uttalelse under dette punkt kritikk mot mangelfull informasjonsformidling, utilstrekkelig høringsperiode, dårlig fungerende høringsperiode mv.

Vurdering

Høringsperioden for Forslag til planprogram har vært ca. 17 uker. I høringsperioden er arbeidsgruppen invitert til deltakelse i lokal ressursgruppe. Representanter for arbeidsgruppen og andre organisasjoner/grupper er blitt invitert til befaring til Langøya. Arbeidsgruppen har dessuten blitt invitert til egne særmøter uten at gruppen har respondert på denne invitasjonen.

Vi anser at høringsperioden for planprogrammet har vært tilstrekkelig. Forslagsstiller mener at det er lagt til rette for en konstruktiv informasjonsprosess totalt sett i høringsperioden.

Det foreslås at planprogrammet tydeliggjør hvilken planprosess det legges opp til og med særlig vekt på medvirkningselementet for selve områdereguleringsplanen med tilhørende konsekvensutredning, som vil foreligge i 2015.

s. 17 Om arealbruk

Arbeidsgruppen fremhever at dagens arealbruk i og ved planområdet er like mye knyttet til Eidangerfjorden som rekreasjonsfjord, naturbiotop og resipient og offentlige trafikkarealer. Forholdet til LNF-områder og naturområder i og utenfor planområdet er misvisende beskrevet.

Vurdering

I forslag til planprogram er det i kapittel 7.4.2 redegjort for planlagt utredning av biologisk mangfold/naturmiljø på land. Dette omfatter både naturtypekartlegging og viltkartlegging. I kapittel 7.5.2 er utredning av bruk av naturmiljø i sjø beskrevet, dvs. det allmenne båtliv og konflikter i forhold til dette, samt barn og unges interesser nå og i fremtiden.

Av programmets kap 7.2 fremgår at forholdet til overordnede planer og retningslinjer skal vurderes, der det skal utredes i hvilken grad planforslaget er i samsvar eller i motstrid med overordnede føringer. Av kapittel 7.7 i planprogrammet fremgår at planforslagets skal inneholde en planbeskrivelse der bl. a. friluftsliv og rekreasjon på land skal beskrives.

Med grunnlag i forslaget til planprogram, vurderes det at arealbruken i planområdet og tilstøtende områder vil bli tilfredsstillende beskrevet.

s. 18 "Opererer i dag mer enn 300 m under havoverflaten..."

Det fremheves i høringsuttalelsen at må opplyses om dybdeforhold i fjorden, "da reell bergtykkelse er mindre". Det påpekes at det ikke er gitt opplysninger om sprekke- og forkastningsstruktur, seismisk stabilitet, historiske ras mv.

Vurdering

Det er ikke gitt beskrivelse av påpekte forhold i planprogrammet, da det skal redegjøres for dette i konsekvensutredningen, se kap. 7.3 i forslag til planprogram. Høringsuttalelsen introduserer ikke nye forhold som ikke er ivarettatt på dette punkt.

s. 19 Om vann

Arbeidsgruppen fremmer forslag om at alt avløpsvann fra et evt. gruvedeponi bør behandles som spesialavfall.

Vurdering

Krav til håndtering av vann fra anleggets deponidel vil gis av Miljødirektoratet i en eventuell fremtidig utslippstillatelse. Planprogrammet vil beskrive hovedprinsipp for behandling av ulike typer vann. En evt. utslippstillatelse vil dessuten legges ut på offentlig høring, noe som gir offentligheten mulighet til i påvirke vilkår og utslippskrav. Vi ser ikke at uttalelsen er relevant for planprogrammet.

s. 19 "Forbrenning av avfall..."

I høringsuttalelsen stilles det spørsmål om hvorfor det ikke er gitt opplysninger om sammensetningen i de 70 000 tonn restavfall som Norcem forbrenner i dag i tillegg til 50 000 tonn flytende avfall.

Vurdering

Dagens forbrenning av avfall i Norcems anlegg tydeliggjøres i planprogrammet.

s. 20 Landskap og grønnstruktur...

Arbeidsgruppen mener at forslaget til planprogram gir en mangelfull beskrivelse om landskap og biologisk mangfold.

Vurdering

Som beskrevet under tittel s. 17 Om arealbruk foran legger forslaget til planprogram opp til naturtypekartlegging. Landskap og estetikk er videre eget tema i konsekvensutredningen. Vi kan ikke se at høringsuttalelsen på dette punkt gir behov for endring av planprogrammet.

s. 24 "4.9 Trafikk"

Det etterlyses mer stedstilmærking og analyse, både med hensyn til "dagens situasjon og om ulike trafikkformer i og ved området". Arbeidsgruppen uttrykker også håp om kommunal avvisning av planprogrammet på grunn av forventet trafikkbelastning både av Porsgrunn kommune og Bamble kommune (skipstrafikk).

Vurdering

Forslaget til planprogram legger opp til utarbeides en trafikkanalyse, som vil omfatte dagens trafikk og fremtidig trafikk til/fra planområdet. Analysen vil belyse adkomst- og innkjøringsforhold, forhold for myke trafikanter inkl. gang/sykkelveg og skolevei, turveier, kollektivtransport, veistandard, kapasitet og trafikksikkerhet. Bruk av naturmiljø i sjø skal utredes i henhold til kap. 7.5.2 i forslaget til planprogram, mens nautisk sikkerhet utredes iht. kapittel 7.5.4. I tillegg skal det som et ledd i planprosessen gjennomføres risiko- og sårbarhetsanalyser, se kap. 7.6 i forslag til planprogram. Vi anser at høringsuttalelsen på dette punkt er godt dekket inn gjennom forslaget til planprogram.

s. 24 "Luftforurensning"

I høringsuttalelsen gjennomgås KLIFs revisjonsrapport fra 2012, og det siteres utdrag fra denne rapporten (om fire avvik og to anmerkninger).

Vurdering

Høringsuttalelsen er på dette punkt irrelevant for planprogrammets beskrivelse av hvilke forhold som skal beskrives og konsekvensutredes.

s. 24 "Flygeaske i klinker.."

Arbeidsgruppen etterspør sammensetningen av denne flyveasken.

Vurdering

Planprogrammet tydeliggjøres på dette punkt.

s. 25 Lukt

Arbeidsgruppen fremhever at luktproblematikken må sees i sammenheng med sumvirkninger Norcem/Renor, vindretninger, avstander mv.

Vurdering

Det vil i planarbeidet legges stor vekt på utslipp til luft, se kapittel 7.4.6 i forslag til planprogram. Spredningsberegninger inngår. Planprogrammet tydeliggjøres på dette punkt.

s. 25 Støy

Arbeidsgruppen fremhever behov for sumvirkninger av havnevirksomheten, Norcem, Renor, ordinær trafikkstøy mv., og fremhever at "situasjonen i dag er allerede helt på grensen".

Vurdering

I kapittel 7.4.5 i forslaget til planprogram fastlegges det at det vil utarbeides en støyutredning for dagens situasjon, fremtidig situasjon med import av kalkstein, fremtidig situasjon med import av kalkstein + farlig avfallsdeponi. Støy fra biltrafikk vurderes ved behov. Resultatene vil bl. a. presenteres på støysonekart.

Det er kun støy relatert til sementproduksjon, prosessanlegg, havneaktivitet for lossing og lasting av råvarer og sement og lossing av farlig avfall som inngår i støyutredningen. Planprogrammet

endres ikke på dette punkt. Samlet støysituasjon for havneområdet vil beskrives tekstlig (inkl. støy fra Grenland havn vil omtales).

s. 25 Grunnforhold

Arbeidsgruppen påpeker her manglende presisjon i beskrivelsen av grunnforhold gitt i forslag til planprogram.

Vurdering

På de berørte arealene er grunnforholdene godt kjent for forslagsstiller. Porsgrunn kommune har heller ikke stilt krav om gjennomføring av grunnundersøkelser i forbindelse med reguleringen. Ved eventuell oppføring av ny bygningsmasse eller disponering av arealer til lagringsformål, vil det gjøres geotekniske vurderinger og evt. stabilitetsvurderinger. Planprogrammet endres ikke på dette punkt.

s. 25 Bruk av sjøområdene

I høringsuttalelsen er det anført at forslaget til planprogram gir en forenklet situasjonsbeskrivelse med tilhørende ledende kommentarer. Uttalelsen gir på dette punkt ingen konkret angivelse av endringsbehov i planprogrammet.

Vurdering

I kap 7.5 i forslaget til planprogram er det gitt en opplisting av forhold som skal utredes relatert til sjø. Vi anser at alle forhold relatert til bruk av sjøområdene er tilfredsstillende beskrevet i forholdt til arbeidsgruppens kommentar under dette punkt.

s. 27 "Overordnede strategier og planer"

I høringsuttalelsen er det under dette punkt gitt en opplisting av lover, forskrifter, planer mv. som arbeidsgruppen mener er relevant, men utelatt/ikke beskrevet i forslag til planprogram.

Vurdering

Planprogrammets kapittel 5 vil suppleres på dette punkt. Samtidig vil konsekvensutredningen i samsvar med kap 7.2 i forslag til planprogram utrede i hvilken grad planforslaget er i samsvar eller motstrid med målsetninger presentert i overordnede planer og regelverk.

4. Avvisning ut fra lovverk

Arbeidsgruppen har i sin "Motmelding" listet opp utdrag av lover, som arbeidsgruppen mener gir grunnlag for avvisning av planprogrammet. Det er angitt utdrag fra (sitat, formell betegnelse angitt i parentes av oss):

- Naboloven (Lov om rettshøve mellom grannar (grannelova)).
- Folkehelseloven (Lov om folkehelsearbeid)
- Bergverksloven (Lov om erverv og utvinning av mineralressurser (mineralloven)
- Forurensningsloven (Lov om vern mot forurensninger og om avfall)
- Havressursloven (Lov om forvaltning av viltlevande marine ressursar)
- Plan- og bygningsloven (inkl. "Forskrift om konsekvensundersøkelser", vi antar her at det menes *Forskrift om konsekvensutredninger*)
- Lov om rett til miljøinformasjon og deltakelse i offentlige beslutningsprosesser av betydning for miljøet

Utdragene som arbeidsgruppen har gitt, er brukt til å argumentere mot områdereguleringen og konsekvensutredningen.

Vurdering

Som beskrevet i kapittel 5.3 Lover, forskrifter og retningslinjer i forslag til planprogram, skal planarbeidet med tilhørende konsekvensutredning gjennomføres i samsvar med relevante lover, forskrifter og retningslinjer. Det tydeliggjøres også i endelig planprogram hvilket lovverk som er relevant for konsekvensutredningen. Det vil ikke gjennomføres en detaljert juridisk redegjørelse om reguleringsplanens formål i forhold til det samlede norske lovverk. Realisering av den delen av reguleringsplanen som omfatter mottak og behandling av uorganisk farlig avfall, som vi oppfatter har arbeidsgruppens hovedfokus, krever tillatelse fra overordnet myndighet (Miljødirektoratet). Det legges til grunn at direktoratet vil avklare alle relevante forhold med andre sektormyndigheter.

5. Hva bør skje?

Arbeidsgruppen ber i sin høringsuttalelse under dette kapittel om at prosessen med etablering av nytt anlegg flyttes opp til nasjonalt nivå, og at det gjennomføres konsekvensutredning av to til tre alternative lokaliseringer.

De skriver videre at gruppen vil "overlate til planmyndighetene selv å vurdere planprogrammet slik det er foreslått, og dernest foreslå evt. supplerende og korrigerende temaer til undersøkelse".

Vurdering

Uttalelsen på dette punkt tas til orientering.

6. Fellesmerknad

I tillegg til høringsuttalelsen fra arbeidsgruppen, som redegjort for punktene 1-5, er det i motmeldingen også inntatt fellesmerknad fra arbeidsgruppen og fra følgende organisasjoner i tillegg:

- Sandøya vel
- Skjelsvik velforening
- Stranda velforening
- Hovenga og omegn velforening
- Solheim hytteforening
- Sjeseveien velforening
- Ekstrand vel
- Langesund vel
- Fellesforum for Heistad, Brattås og Skjelsvik
- Heistadtangen sameie
- Krabberødstrand velforening

I fellesuttalelsen avvises tanken om sluttdeponi for farlig avfall i Dalen gruve, der anleggets beliggenhet i forhold til bebyggelse, hytteområder rekreasjons- og naturområder er hovedargumentet. Det etterlyses en forankring i nasjonal avfallsplan, som må utarbeides i samsvar med EUs rammedirektiv for avfall.

Fellesmerknaden anfører også at Langøyas restlevetid gir rom for å sikre god avfallsberedskap og "demokratisk riktig medvirkning i et av landets viktige miljøspørsmål". Såkalt dyp-deponi avvises ikke, men det forutsettes gjennomført en landsdekkende kartlegging av egnede gruver. Det henvises til svenske normer for såkalt dobbel passiv sikring og nær sprekkeløst fjell som ikke trenger kunstig tetting. I merknaden etterspørres en grundig vurdering av alternativ bruk. Merknaden konkluderer med at saken må avvises med bakgrunn i § 18 og § 19 i Forskrift om konsekvensutredninger.

Høringsuttalelsen avsluttes med at "det vil kunne bli ettersendt ytterligere oppdateringsmateriale, og referansemateriale, da høringsperioden oppleves som knapp".

Vurdering

Konsekvensene av en anleggsetablering i forhold til beliggenhet vurderes å være ivaretatt i forslag til planprogram. Som beskrevet under vurdering av uttalelsen om s. 10: Etterbruk av graven, vil beskrivelse av Norcems vurdering av alternativ etterbruk tas inn i planprogrammet.

Forholdet til nasjonal avfallsplan vil beskrives.

Uttalelsens vurdering av fremdrift for planprosessen og Langøyas restlevetid tas til orientering. Ut fra nåværende kontraktsforpliktelser om mottak av farlig avfall til Langøya, vil kapasiteten til mottak av farlig uorganisk avfall på Langøya være utnyttet i ca. 2022. Planprogrammets beskrevne fremdriftsplan endres ikke.

Høringsperioden for forslag til planprogram utløp 27. oktober. I det videre arbeid følges avtalt prosess med Porsgrunn kommune.